

Rigsdagstidende.

1860. Forhandlingerne paa Landstthinget. № 117.

Tolvte Session.

49de Møde.

Løvedagen den 15de Decbr. Kl. 1.

(Fortsat.)

Ordføreren (forts.): Paa den ene Side indstærpede Reformatorerne atter og atter den præstelige Gjernings Uundværlighed, viste, at i en Kirke, der hviler paa et guddommeligt Aabenbarings-Ord, hvor Livets Frugtbarhed og Sundhed beroer paa den rette Forstaaelse og Anvendelse af dette Ord, er et Præsteembede og en dertil sigtende Forberedelse aldeles uundværlig; men paa den anden Side opgave Reformatorne ingenfinde den Tanke, men indstærpede den ideligt, at det evangeliske Kirkeliv kunde siges at have Sandhed, hvor Menighederne indtog en Plads ved Siden af Præsten. Det var ikke blot med Hensyn til det ydre Liv, den ydre Kirkeskik, men ogsaa med Hensyn til Læren selv, at Reformatorerne vilde have Menigheden indrømmet et Stemme ved Siden af Præsten. Melancthon var den længstlevende af Reformatorerne; han levede som bekendt 14 Aar efter Luther og tog Deel i de første Forhandlinger om Kirkevæsenets Ordning, og han afled ikke ideligt og ideligt at indstærpe denne Lov. Han siger saaledes: „Efter som det ikke altid er klart, hvilke Meninger der ere bespottelige eller ugubelige, bør en Hændelse angaaende Læren gaae forud; denne tilkommer ikke Dvirigheden alene, men Kirken, den tilkommer ikke blot Præsbyterne, men ogsaa Lægmand, som ere stikede til at dømmе; thi en saadan Enemagt maa ikke blive opreist i

Kirken, at Lægfolk skulle samthkke i og ubetinget bifalde Alt, hvad Biskopperne beslutte.“ Her er altsaa lagt en Grund for et virkeligt, selvstændigt og selvvirksomt Menighedsliv. Og naar vi flytte os i Tanken 300 Aar frem i Tiden, skulde vi da ikke vente at finde et friskt, et frit og virksomt Menighedsliv, skulde vi da ikke vente at finde gode og sunde Frugter af dette Liv trindt omkring? Men det kom ganske anderledes; thi Udførelsen af de reformatorske Principer gled efterhaanden over i den verbøslige Magts Hænder; Landets Regent blev omtrent uindskrænket Herre over Kirken; Dvirighederne fik dens Bestyrelse under sine Hænder, og da man i det 16de Aarhundrede kom til at skulle lægge det egentlige Grundlag for en Kirkeorden, dannedes der kirkelige Collegier, Consistorier og Overconsistorier, sammensatte af Jurister og Geistlige. Men Begge vare enige om at trænge Menighederne tilbage, at betragte Menigheden ikke længer som et kirkeligt Subject med bestemte Rettigheder, men som et kirkeligt Object, der kun havde Forpligtelser, ingen Rettigheder. Der er en geistlig Mand, hvis Navn har en god Klang, just i Menighedslivets Historie; det er Philip Jacob Spener, som levede omtrent 100 Aar efter Reformationen. Han havde et skarpt Øie for Kirkelivets Brøst, og han søgte den fornemmelig i denne Tilbage-trængen af Menigheden. Han siger saaledes: „Jeg seer ikke, paa hvilken Maade vi, hvorledes vi end bestykkede det, kunne forsvare, at vi have udelukket den tredie Stand (det vil sige Menighederne) fra alle de Pligter, som